

EUROOPA KOMISJON
MAKSUNDUSE JA TOLLILIIDU
PEADIREKTORAAT
Tollipoliitika, õigusaktid, tariifid
Tollialased õigusaktid

Brüssel, 18.3.2016
taxud.a.2(2016)1256676

TAXUD/A2/TRA/001/2016 -REV. 1-ET

Töödokument

TOLLISEADUSTIKU KOMITEE TOLLISTAATUSE JA TRANSIIDI SEKTSIOON

Kirjalik teave liidu tolliseadustiku, rakendusmääruse (IA), delegeeritud määruse (DA) ja üleminekuperioodi delegeeritud määruse (TDA) muudatuste kohta, milles käsitletakse transiiti ja staatust

Saadame Teile kirjaliku teabe eespool nimetatud teemal.
Kõnealune teave avalikustatakse maksunduse ja tolliliidu peadirektoraadi veebisaidil.

Õiguslik alus:

– Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr 952/2013, 9. oktoober 2013, millega kehtestatakse liidu tolliseadustik (tolliseadustik);

– komisjoni delegeeritud määrus (EL) 2015/2446, 28. juuli 2015, millega täiendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) nr 952/2013 seoses liidu tolliseadustiku teatavaid sätteid käsitlevate üksikasjalike eeskirjadega (delegeeritud määrus, DA);

– komisjoni rakendusemäärus (EL) 2015/2447, 24. november 2015, millega nähakse ette Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 952/2013 (millega kehtestatakse liidu tolliseadustik) teatavate sätete üksikasjalikud rakenduseeskirjad (rakendusemäärus, IA);

– komisjoni delegeeritud määrus (EL) 2016/341, 17. detsember 2015, millega täiendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) nr 952/2013 seoses liidu tolliseadustiku teatavate sätete üleminekueeskirjadega, kui vajalikud elektroonilised süsteemid veel ei toimi, ja muudetakse komisjoni delegeeritud määrust (EL) 2015/2446 (üleminekuperioodi delegeeritud määrus, TDA).

TRANSIIT – peamised muudatused

I LIIDU TRANSIIDIPROTSEDUUR¹

Sissejuhatav märkus: Kuni NCTSi ajakohastamiseni (ette nähtud oktoobris 2019) kohaldatakse üleminekusätteid, mis võimaldab paljudel juhtudel jätkata hästi tuntud ühenduse transiidiprotseduuri kasutamist. Seepärast jääb enamik transiidiga seotud tolliformaalsusi lähte-, vahe- ja sihttolliasutustes ning volitatud kaubasaatja/kaubasaaja valdustes samaks.

1. Põhiprotsessid **lähtetolliasutuses** jäävad samaks. Järgnevalt on esitatud kõige olulisemad probleemid ja peamised muudatused.
 - 1.1. Kehtivaid transiidideklaratsiooni **andmenõudeid** kohaldatakse ka edaspidi (TDA 9. lisa liide C2).
 - 1.2. **Transiidi saatedokument / transiidi/julgeoleku saatedokument** (TAD/TSAD) on delegeeritud määruse (mida on muudetud üleminekuperioodi delegeeritud määrusega) artikli 184 lõike 2 kohaselt endiselt kohustuslik ja tuleb kas lähtetolliasutuse või deklarandi (k.a volitatud kaubasaatja) poolt välja printida. Sellele võib vajaduse korral lisada kaubanimekirja / transiidi/julgeoleku kaubanimekirja. Näidiseid ei muudeta (TDA 9. lisa liited F1, F2, G1 ja G2).
 - 1.3. **Tundlike kaupade nimekiri** on välja jäetud. Kaubakoodi sisestamine transiidiantmete osana ei ole kohustuslik, v.a juhul, kui sama isik koostab

¹ Muudatusi kohaldatakse samamoodi ühistransiitvedude suhtes NCTSi.

samal ajal transiidideklaratsiooni või kui tollideklaratsioon on kaubakoodi juba kasutatud (*TDA 9. lisa liide C1*).

- 1.4. **Tollitõkendid** või alternatiivsed identifitseerimisviisid on kohustuslikud. Tollitõkendid peavad vastama teatavatele olulistele ja tehnilistele kriteeriumidele, mida on täpsustatud rakendusmääruse artiklis 301. Praegu kasutusel olevaid tõkendeid võib siiski kasutada kuni varude ammendumiseni või kuni 1. maini 2019, olenevalt sellest, kumb kuupäev on varasem (*DA artikkel 255*).
 - 1.5. Lähtetolliasutus võib kõigi kaupade jaoks ette näha **kohustusliku teekonna**, kui kõnealune tolliasutus või protseduuri pidaja seda vajalikuks peab (*IA artikkel 298*).
2. **Kauba liikumise ajal toimunud vahejuhtumite** kohta peab vedaja TADi/TSADi tegema vastavad kanded. Kaup ja TAD/TSAD esitatakse selle riigi lähimale tolliasutusele, kus transpordivahend asub (*IA artikkel 305*).

Kaupa ja TADi ei pea esitama järgmistel juhtudel:

- kaup laaditakse ümber transpordivahendist, millele ei ole paigaldatud tõkendit;
- üks vagun või mitu vagunit eemaldatakse tehniliste probleemide tõttu raudteevagunite koosseisust;
- maanteeõiduki veduk vahetatakse välja ilma haagiseid või poolhaagiseid vahetamata;

tingimusel, et protseduuri pidaja või vedaja teavitab selle riigi lähimat tolliasutust, kus transpordivahend sellise vahejuhtumi ajal asub.

3. Protsessid **vahetolliasutuses** jäävad samaks.
4. Protsessid **sihtolliasutuses** jäävad samaks.

5. **Transiidilihtsustused**

5.1. Transiidilihtsustuste liigid

5.1.1. Alates 1. maist 2016 kohaldatakse järgmisi transiidilihtsustusi (*tolliseadustiku artikli 233 lõike 4 punktid a, b ja c*), mida võib käsitada kehtiva korra jätkamisena:

- 5.1.1.1. volitatud kaubasaatja;
- 5.1.1.2. volitatud kaubasaaja;
- 5.1.1.3. eriliste tõkendite kasutamine.

5.1.2. Kooskõlas tolliseadustiku artikli 233 lõike 4 punktidega d ja e kohaldatakse järgmisi **transiidilihtsustusi**:

- 5.1.2.1. vähendatud andmenõuetega transiidideklaratsiooni kasutamine hilisemal etapil (NCTSi ajakohastamine vajalik);

- 5.1.2.2. elektroonilise transpordidokumendi kasutamine transiidideklaratsioonina (kohaldatakse hiljemalt 1. maist 2018).
- 5.1.3. Üleminekuperioodil kasutatakse edasi järgmist lihtsustust (*TDA artikkel 24*):
- 5.1.3.1. raudteed, õhuteed ja mereteed pidi veetava kaubaga seotud paberipõhine liidu transiidiprotseduur raudteed pidi veetava kaubaga seotud lihtsustatud protseduuri jätkuna ning õhu- ja mereteed pidi veetava kaubaga seotud lihtsustatud protseduur (1. tasand) (kuni NCTSi ajakohastamiseni, *mis on ette nähtud oktoobriks 2019*);
- 5.1.3.2. õhu- ja mereteed pidi veetava kaubaga seotud, elektroonilise manifesti põhine liidu transiidiprotseduur õhu- ja mereteed pidi veetava kaubaga seotud lihtsustatud protseduuri (2. tasand) jätkuna (kuni 1. maini 2018).
- 5.1.4. Välja on jäetud järgmised transiidilihtsustused:
- 5.1.4.1. ettenähtud teekonna kasutamise nõudest vabastamine;
- 5.1.4.2. riikide transiidilihtsustused (v.a muude paberipõhiste liidu transiidiprotseduuride kasutamine raudteed pidi veetava kauba puhul TDA artikli 45 kohaselt).
- 5.2. **Volitatud kaubasaatja** – protsess jääb samaks.
- 5.3. **Volitatud kaubasaatja** – protsess jääb samaks. Uus nõue on, et valdusel, kus volitatud kaubasaaja soovib kauba vastu võtta, peab olema ajutise ladustamise koha staatus (milleks on vaja eraldi luba) või see peab olema tolliasutuste poolt ajutiseks ladustamiseks heakskiidetud koht (kauba ladustamiseks vähem kui 24 tunniks). Lisaks tuleb esitada ajutise ladustamise tagatis (*tolliseadustiku artiklid 144, 147 ja 148, DA artikkel 115*).
- 5.4. **Eriliste tõkendite** kasutamine: tõkendid peavad vastama teatavatele olulistele ja tehnilistele kriteeriumidele, mida on täpsustatud rakendusmääruse artiklites 301 ja 317. Need kriteeriumid hõlmavad rahvusvahelisi standardeid, nt ISO standardit 17712. Praegu kasutusel olevaid tõkendeid võib kasutada kuni varude ammendumiseni või kuni 1. maini 2019, olenevalt sellest, kumb kuupäev on varasem (*DA artikkel 255*).
- 5.5. Lubade andmise tingimused on viidud vastavusse volitatud ettevõtjale esitatavate nõuetega.
- 5.6. Taotluste ja lubade andmed on esitatud delegeeritud määruse A lisas.

- 5.7. Punktis 5.1.1 osutatud load, mis on antud määruse (EMÜ) nr 2454/93 alusel ja mis kehtivad 1. mail 2016, jäävad delegeeritud määruse artikli 251 lõike 1 ja rakendusmääruse artikli 345 lõike 1 kohaselt kehtima järgmiselt:
- 5.7.1. piiratud kehtivusajaga load kuni kehtivusaja lõpuni või kuni 1. maini 2019, olenevalt sellest, kumb kuupäev on varasem;
 - 5.7.2. kõik muud load kuni lubade kordushindamiseni (hiljemalt 30. aprilliks 2019);
 - 5.7.3. punktis 5.1.3.1 osutatud lubade korral toimub kriteeriumide üleminekuperioodi delegeeritud määruse kohane ümberhindamine hiljemalt 2019. aastal.

6. Tagatised

- 6.1. Käendaja kohustuse vormis **üksiktagatise** korral jääb protsess samaks. Ainuke muudatus on rakendusmääruse lisas 32-01 sätestatud uus käendaja kohustuse näidis.
- 6.2. Maksekviitungina esitatav üksiktagatis: – põhiprotsess jääb samaks, tehtud on järgmised muudatused:
 - 6.2.1. rakendusmääruse lisas 32-02 sätestatud uus käendaja kohustuse näidis;
 - 6.2.2. rakendusmääruse lisas 32-06 sätestatud uus maksekviitungi näidis;
 - 6.2.3. üksiktagatise maksekviitungi summat on suurendatud 10 000 euroni (*IA artikkel 160*).
- 6.3. **Üldtagatise** korral jääb protsess samaks, v.a järgmised muudatused:
 - 6.3.1. väiksemad muudatused tollivõla limiidi arvutamisel (*IA artikkel 155*);
 - 6.3.1.1. tollivõla limiit vastab imporditollimaksu ja teiste selliste maksude summale, mis võivad kuuluda tasumisele seoses iga transiidideklaratsiooniga kauba transiidiprotseduurile suunamise ja protseduuri lõpetamise hetke vahelisel ajal, kuid eelneva 12 kuu pikkune ajavahemik jääb kehtima;
 - 6.3.1.2. fikseeritud hinnangulist summat on suurendatud ja selleks on määratud 10 000 eurot.
 - 6.3.2. Tagatise tollivõla limiidi vähendamine 100 % (tagatisest vabastamine) võib hõlmata kõiki kaupu.
 - 6.3.3. Uus käendaja kohustuse näidis on sätestatud rakendusmääruse lisas 32-03.

- 6.3.4. Üldtagatise sertifikaadi (TC31) ja tagatisest vabastamise sertifikaadi (TC33) uued näidised on sätestatud rakendusmääruse lisas 72-04.
- 6.3.5. Loa andmise tingimused on viidud vastavusse volitatud ettevõtjale esitatavate nõuetega.
- 6.3.6. Taotluste ja lubade andmed on esitatud delegeeritud määruse A lisas.
- 6.3.7. Load, mis on antud määruse (EMÜ) nr 2454/93 alusel ja mis kehtivad 1. mail 2016, jäävad kehtima järgmiselt (*DA artikli 251 lõige 1 ja IA artikli 345 lõige 1*):
- 6.3.7.1. piiratud kehtivusajaga load kuni kehtivusaja lõpuni või kuni 1. maini 2019, olenevalt sellest, kumb kuupäev on varasem;
 - 6.3.7.2. kõik muud load kuni lubade kordushindamiseni (hiljemalt 1. maiks 2019).
- 6.4. Punktis 5.1.3.1 osutatud lubade korral tagatist ei nõuta, eeldusel et load anti enne 1. maid 2016, neis oli viide tagatisest loobumisele ja need kehtivad ka pärast kõnealust kuupäeva.
- 6.5. Punktis 5.1.3.2 osutatud lubade korral tagatist ei nõuta, sest kõnealune luba on samaväärne artikli 233 lõike 4 punktis e sätestatud protseduuriga.

II TIR – peamised muudatused

1. TIR-veoetapi tolli viitenumbri (MRN) võib tolliasutustele (nt siht- või väljumistolliasutus; tolliasutus, kus vahejuhtum, õnnetus või kohustuslikust teekonnast kõrvalekaldumine toimus) edastada delegeeritud määruse artiklis 184 täpsustatud eri vahendite abil.
2. Lähte- või sisenemistolliasutus märgib TIR-veoetapi MRNi TIR-märkmikku. Lähte- või sisenemistolliasutus esitab TIR-märkmiku valdajale viimase nõudmise korral transiidi saatedokumendi / transiidi/julgeoleku saatedokumendi. TADi/TSADi lisamine TIR-märkmikku ei ole enam kohustuslik.
3. Tundlike kaupade nimekiri on välja jäetud. Lähte- või sisenemistolliasutus võib kõigi TIR-veoetapi alusel veetavate kaupade jaoks ette näha kohustusliku teekonna (*IA artikkel 275*).
4. Tollitõkendid peavad vastama teatavatele olulistele ja tehnilistele kriteeriumidele, mida on täpsustatud rakendusmääruse artiklis 301. Praegu kasutusel olevaid tõkendeid võib siiski kasutada kuni varude ammendumiseni või kuni 1. maini 2019, olenevalt sellest, kumb kuupäev on varasem (*DA artikkel 255*).
5. TIR-vedude volitatud kaubasaaja
 - 5.1. Staatuse andmise tingimused on viidud vastavusse volitatud ettevõtjale esitatavate nõuetega.
 - 5.2. Taotluste ja lubade andmenõuded on esitatud delegeeritud määruse A lisas.
 - 5.3. Load, mis on antud määruse (EMÜ) nr 2454/93 alusel ja mis kehtivad 1. mail 2016, jäävad kehtima järgmiselt (*DA artikli 251 lõige 1 ja IA artikli 345 lõige 1*):
 - 5.3.1 piiratud kehtivusajaga load kuni kehtivusaja lõpuni või kuni 1. maini 2019, olenevalt sellest, kumb kuupäev on varasem;
 - 5.3.2 kõik muud load kuni lubade kordushindamiseni (hiljemalt 1. maiks 2019).

III TOLLISTAATUS – peamised muudatused

1. Üleminekuperiood

Kuni liidu tolliseadustiku kohase liidu kauba tollistaatuse tõendamise (PoUs) süsteemi valmimiseni (kavandatud oktoobriks 2019) on võimalik kasutada järgmisi tõendusmaterjale:

- 1.1. paberil T2L (*TDAga muudetud DA artikkel 124a*);
- 1.2. laevaühingu manifest (*IA artikli 199 lõige 2*);
- 1.3. arve või transpordidokument kauba jaoks, mille väärtus on üle 15 000 euro (*IA artikli 199 lõige 3*).

Uus tolliseadustiku kohane tõendusmaterjal on **tollikaubamanifest** (*IA artikli 199 lõike 1 punkt c ja artikkel 206*). Tolliseadustiku kohaselt võib tolliseadustiku artikli 39 punktide a ja b tingimustele vastavatele kauplejatele anda loa tollikaubamanifesti väljastamiseks ilma tollilt kinnitust või registreerimist taotlemata. Praegu tolliseadustiku rakendussätete artikli 324a alusel saadud load on sellega seoses samuti tollikaubamanifesti väljastamiseks kehtivad ja selle tegevuse üksikasjad tuleks pädevate asutustega kokku leppida.

Delegeeritud määruse artiklit 2 on muudetud üleminekuperioodi delegeeritud määruse artikliga 55 ja kooskõlas delegeeritud määruse muudetud artikli 2 lõikega 4 ei kohaldata delegeeritud määruse B lisas sätestatud ühiseid andmenõudeid kuni liidu kauba tollistaatuse tõendamise süsteemi või riikliku volitatud väljastajate süsteemi kasutuselevõtu kuupäevani (vt TDA 1. lisa – E2). Liikmesriigid peavad tagama, et vastavad andmenõuded võimaldavad kohaldada tollistaatust tõendavaid dokumente reguleerivaid sätteid (vt artikli 2 lõike 4 viimane lõik).

Kogu taotluste ja lubadega seotud asjakohase teabe säilitamiseks jätkatakse kuni tolliseadustiku kohase tolli otsuste süsteemi kasutuselevõtuni **regulaarlaevaliinide (RSS)** teabe- ja sidesüsteemi kasutamist (*DA artiklid 120–122*).

2. T2M on asendatud püügipäevikuga

Kehtivate õigusnormide kohaselt kinnitavad kolmandad riigid, et liidu kala või kalatooted olid kõnealuses riigis viibimise aja jooksul tollijärelevalve all ja nendega on tehtud ainult nende säilitamiseks vajalikke toiminguid, täites ja kinnitades T2M vormi lahtri 13 (*tolliseadustiku rakendussätete artiklid 325–336 ning lisad 43 ja 44*).

Alates 1. maist 2016 hakatakse kohaldama liidu tolliseadustiku sätteid ja eespool nimetatud kinnitus tuleb alates sellest kuupäevast vormistada T2M vormi asemel püügipäeviku väljatrükil (*DA artiklid 129–133 ja IA artiklid 213–215*).

3. Raudteevagunite tollistaatuse tõendamine

Tolliseadustiku rakendussätete artikli 321 alusel loeti liikmesriigi raudtee-ettevõtjale kuuluvate kaubavagunite liidu tollisaatus tõendatuks koodnumbi ja vagunile märgitud omanikutähisega.

Tolliseadustikuga ei ole samasugust sätet ette nähtud, sest eri põhjustel leiti, et omanikutähist ei saa vagunite liidu staatuse tõendamisel aluseks võtta.

Seepärast kehtivad alates 1. maist 2016 raudteevagunite liidu staatuse tõendamisel üldeeskirjad. Tollil soovitatakse teha oma riigis korrapäraseid auditeid raudtee-ettevõtjate veeremi staatuse kindlaksmääramiseks.

4. Olukord pärast tolliseadustiku kohase liidu kauba tollistaatuse tõendamise süsteemi kasutuselevõttu

4.1. T2L, T2LF ja tolli kaubamanifestid tuleb esitada elektroonilisi süsteeme kasutades.

4.2. Arvedeklaratsioone võib kasutada üksnes kauba puhul, mille väärtus ei ole suurem kui 15 000 eurot.